

DUM č. 1 v sadě

17. De-2 Slované a počátky Českého státu

Autor: Drahomír Hlaváč

Datum: 30.6.2014

Ročník: 2AV

Anotace DUMu: Slované a počátky Českého státu. Raný středověk.

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

RANÝ STŘEDOVĚK

-
- dochází k úpadku měst
 - úbytek obyvatelstva
 - úpadek obchodu – nedostatek potravin ve městě
 - pokles úrovně řemeslné výroby a vzdělanosti

Modli se a pracuj

- zakladatel mnišství v západní Evropě – **sv. Benedikt z Nursie**
- první klášter na hoře Monte Cassino
- pro mnichy soubor předpisů – řehole sv. Benedikta
- pravidelné rozdělení času na modlitbu, práci a odpočinek
- „ora et labora“ (modli se a pracuj)

http://cs.wikipedia.org/wiki/Kl%C3%A1%C5%A1ter_Montecassino#mediaviewer/Soubor:Monte_Cassino_Opactwo_I.JPG

Život v klášteře

- **opat** – včele mužského kláštera
- **abatyše** – včele ženského kláštera
- mnichem se člověk stává až po zkušebním období
- mniši se musejí zříct soukromého majetku
- zavazují se dodržovat celibát – nevstoupí do manželství

Vzdělanost v klášterech

- písařské dílny (skriptoria) – přepisovali knihy
- iluminace – obrázky v knihách
- školy – v klášterech, latina
- nutnost poskytnout vzdělání budoucím kněžím
- studium Bible
- dívky běžně přístup ke vzdělání neměly

Lení systém

- panovník vlastnil veškerou půdu
- půdu daroval poddaným za lenní přísahu (leníci)
- pán zaručil leníkovi ochranu
- leníci = vazalové
- feudálové (šlechta) – vlastníci léna

Společnost

- sídlo šlechty – **hrady**
- hrady se stavěly na vyvýšených místech
- od I I. století z kamene
- na hradě žila šlechticova rodina, vojenská družina, ale i vzdělaní kněží
- za hrdinský čin bojovník pasován na rytíře

- rytířská kultura

- rytíři ochránci křesťanských hodnot
- šlechtění ochránci slabších
- dvorní kavalíři

Dělení společnosti

- když se ve společnosti rozšířilo křesťanství, začala se dělit na tři vrstvy:

1.) panovník, šlechta a rytíři

2.) duchovenstvo

3.) pracující lidé

- poslední vrstva stála na společenském žebříčku nejniže
- pro každou vrstvu platily jiné zákony

Panovník

- tři panovnické tituly - císař, král, kníže
- císař – nejvyšší panovnický titul
- stát pokládal za svůj osobní majetek
- všichni obyvatelé státu byli jeho **poddanými**
- vybíral od poddaných daně

Šlechta

- panovník své úspěšné bojovníky odměňoval – ti bohatli – **vznik šlechty**
- získávali politický vliv
- titul pro své potomky – **dědičně**
- nejvíce postaveným šlechticem **panovník**
– níže pak stáli např. vévodové, hrabata

Dospělost ve středověku

- ve středověku byli lidé pokládáni za dospělé dříve než dnes
- neměli pojem o svém věku
- chlapci dospělí od doby, kdy jim začaly růst vousy
- dívky od doby, kdy byly schopny otěhotnět
- dívky byly pokládány za dospělé o dva roky dříve než chlapci

Zbroj

- důležitou součástí zbroje byl **štít**
- **šupinová zbroj** – na kůži se přišívaly malé plátky kovu
- **kroužková zbroj** – bojovník byl pohyblivější, i když vážila asi 11 kg

Pracující lid

- převážně **zemědělci**
- nízká životní úroveň
- dělili se na svobodné a nesvobodné
- nesvobodní = **nevolníci**
- platili daně, dávky, poplatky
- svobodní měli vojenskou povinnost

Zdroje

- Dějepis 7 pro ZŠ a víceletá gymnázia, Plzeň: Nakladatelství Fraus, 2009, ISBN 978-80-7238-558-4
- Válková, Veronika. Dějepis 7 pro ZŠ středověk a raný novověk, Praha: Nakladatelství SPN, 2009 ISBN 978-80-7235-373-6
- [http://
cs.wikipedia.org/wiki/Kl%C3%A1%C5%A1ter_Montecassino#mediaviewer/Soubor:Monte](http://cs.wikipedia.org/wiki/Kl%C3%A1%C5%A1ter_Montecassino#mediaviewer/Soubor:Monte)